

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

จังหวัดเพชรบุรีเป็นเขตพื้นที่เกษตรกรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ เกษตรกรประกอบอาชีพทำนา ทำไร่ ทำสวน ประมง และเลี้ยงสัตว์ สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเพชรบุรีได้แก่โคนม สุกร ไก่เนื้อ ไก่ไข่ แพะ แกะ และเป็ดเนื้อ เป็ดไข่ จากการสำรวจของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเพชรบุรี ในปี 2558 พบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในเขตจังหวัดเพชรบุรีมีจำนวน 15,854 ราย ในจำนวนนี้เป็นเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่จำนวน 504 ราย รวมเป็ดไข่ที่เลี้ยงทั้งสิ้นจำนวน 82,100 ตัว ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรเลี้ยงแบบเปิดโล่ง ทำให้ประสบปัญหาหลายประการ เช่น เป็ดหาย ไข่หาย ไม่สามารถควบคุมฝูงเป็ดได้ ปัญหาด้านโรค ปัญหาการหยุดไข่ของเป็ดในช่วงที่ฝนตก ทำให้เกษตรกรขาดรายได้ ปัญหาเป็ดขาดอาหารในช่วงฤดูแล้งเนื่องจากขาวนาไม่ได้ทำนา จึงไม่มีแหล่งอาหารตามธรรมชาติให้เป็ด ทำให้ผลผลิตไข่น้อยหรือไม่ไข่ เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่เพียงอย่างเดียวจึงขาดรายได้จากการที่เป็ดหยุดไข่ในช่วงที่ฝนตกหรือในช่วงฤดูแล้งที่เป็ดได้รับอาหารไม่เพียงพอ

จากการสำรวจความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่ในเขตจังหวัดเพชรบุรีพบว่า ปัญหาของการเลี้ยงเป็ดไข่โล่งมีปัญหาหลักๆ คือ ปัญหาเรื่องการสูญหายของเป็ดระหว่างการเลี้ยง ปัญหาการหยุดไข่ของเป็ดในช่วงที่ฝนตก และปัญหาปริมาณไข่น้อยหรือไม่ไข่ในช่วงฤดูแล้งเนื่องจากการขาดแคลนอาหาร

เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทางผู้วิจัยจึงมีแนวทางในการทำการวิจัย 2 แนวทางคือ 1. การสร้างโรงเรือนต้นแบบเป็ดไข่ต้นแบบ และ 2. การผลิตอาหารเป็ดไข่ต้นทุนต่ำในรูปแบบที่เกษตรกรสามารถผลิตใช้เองได้ในฟาร์มขนาดเล็ก ซึ่งงานวิจัยทั้ง 2 โครงการเมื่อทำการวิจัยเสร็จสิ้นแล้ว จะมีโครงการอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่แบบโล่ง อีกทั้งมีการติดตามประเมินผล และติดตามแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงเมื่อเกษตรกรนำความรู้ไปใช้เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ให้ได้มากที่สุด

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อสร้างโรงเรือนเปิดไข่ต้นแบบ เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำไปประยุกต์ใช้สร้างโรงเรือนเองได้
2. เพื่อวิจัยและคิดค้นสูตรอาหารต้นทุนต่ำสำหรับเลี้ยงเปิดไข่ โดยเน้นการใช้วัตถุดิบทางการเกษตรที่หาได้ง่ายในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อแก้ปัญหาเรื่องปริมาณผลผลิตไข่ และการสูญหายของเปิดไข่ไล่ทุ่ง
4. เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงเปิดไข่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นต้นแบบโรงเรือนเปิดไข่ ซึ่งเกษตรกรรายย่อยสามารถนำไปสร้างได้เอง
2. เพื่อให้ได้มาซึ่งสูตรอาหารเปิดไข่ต้นทุนต่ำ ที่เกษตรกรสามารถนำไปผสมเพื่อใช้เลี้ยงเปิดไข่ได้ด้วยตนเอง โดยเน้นการใช้วัตถุดิบทางการเกษตรที่หาได้ง่ายในเขตจังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานของการเลี้ยงเปิดไข่แบบไล่ทุ่ง คือ ปัญหาเปิดสูญหายระหว่างการเลี้ยง ปัญหาเปิดหยุดไข่ในช่วงที่ฝนตก และปัญหาการขาดแคลนอาหารในช่วงฤดูแล้ง
4. เป็นการเพิ่มรายได้สำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงเปิดไข่รายย่อยที่เลี้ยงเปิดไข่เพียงอย่างเดียว โดยทำให้สามารถประกอบอาชีพอื่นควบคู่ไปได้
5. เป็นการพัฒนาศักยภาพการเป็นนักวิจัยของบุคลากรในคณะ โดยการนำโจทย์ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในท้องถิ่นมาทำการวิจัยและถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกิดจากการวิจัยลงสู่ชุมชน
6. เป็นการบูรณาการความรู้จากสถาบันการศึกษาไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ขอบเขตของโครงการวิจัย

1. เป็นการสร้างโรงเรือนต้นแบบโรงเรือนเปิดไข่ต้นแบบที่เกษตรกรสามารถนำไปสร้างด้วยตนเองได้
2. เป็นการวิจัยคิดค้นสูตรอาหารเปิดไข่ต้นทุนต่ำโดยเน้นการใช้วัตถุดิบทางการเกษตรที่หาได้ง่ายในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี